

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. január 3.

bb 1. előtérben a helyes, egészséges táplálkozás - az egészségügyi felvilágosítási központ idei programjából

1 vt gg hi bh -cz

1973. január 3.

- szeretnénk a társadalom figyelmét fokozottan felhívni a helyes, egészséges táplálkozás fontosságára. ez ugyanis sokféle betegség - például a szív és érbántalmak, az anyagcsere-zavar, mozgásszervi megbetegedések stb - megelőzésében döntő szerepet játszik - mondotta dr. métneki jános, az egészségügyi felvilágosítási központ igazgatója, akitől az 1973. évi programról kért tájékoztatást az mti munkatársa.

arra a kérdésre, milyen nagyobb feladatok állnak az intézmény előtt az új esztendőben, az igazgató a következőket válaszolta:

- február végétől a mfm-mel közösen megrendezzük az életmíster- és fagazdasági egészségügyi hónapját, amit a mezőgazdasági múzeumban sorakerülő nagyszabású kiállítással kötünk egybe. a hónap során több előadás is elhangzik majd, amelyek az életmíster- és fagazdaság különböző munkaterületein dolgozók főbb egészségügyi problémáival foglalkoznak. bízunk benne, hogy a rendezvénysorozat az összes érdekelt figyelmét felkelti és hatása nem csupán egy hónapra, hanem lényegesen hosszabb időre terjed majd ki. nagy hangsúlyt kap a rendezvényeken is a helyes, egészséges táplálkozás, az ehhez szükséges termékek előállításának, s természetesen a táplálkozás higiénés vonatkozása. szó lesz az említetteken kívül az alkohol káros hatásáról és a velejáró kockázatról, csak úgy, mint a növényvédőszeresek egészségügyi ártalmairól.

/folyt. köv./

- 1 -

16

bb 1. /előtérben a helyes.... folyt./ bh

- bizonyos mértékben az előbbihez kapcsolódik az emberek táplálkozásával foglalkozó éjszai tévé adássorozat. ennek első része a téma egészségügyi oldalát érinti, második része szociológiai - társadalmi, gazdasági és egyéb - problémákat tűz napirendre.

- az idei egészségügyi világnap alkalmából, - amelynek jel-szava „ az egészség otthon kezdődik, - a szülőkhöz: az édesanyákhoz, édesapákhoz szólunk, az ő felelősségüket hangsúlyozzuk a családi környezetért, de nem feledkezünk meg az ezzel összefüggő egyéb feladatokról sem. ősszel ismét megrendezzük a fogászati hónapot, hogy újból felhívjuk a gyermekek és felnőttek figyelmét a rendszeres fogápolásra, a fogromlás megelőzésének fontosságára, arra, hogy tekintsék ezt mindennapi feladatnak.

- úgy véljük, munkánk akkor lesz igazán hatékony és eredményes, ha továbbra is szorosan együttműködünk az állami és társadalmi szervekkel, igénybe vesszük a tömegkommunikációs eszközöket, a jövőben is megkapjuk tőlük az eddig már igen hasznosnak bizonyult sokoldalú támogatást - fejezte be nyilatkozatát dr. métneki jános./mti/

..

bb 2. fokozottabb ár-ellenőrzés a kisiparban

1 ol gg 1e bh -cz

1973. január 2.

a termelői és fogyasztói árak ellenőrzésének szigorítása során a kisiparosság körében is fokozták az ár-ellenőrzést. az országos anyag- és árhivatal elnökének nemrégiben kiadott rendelkezése szerint a kisiparosok ár-ellenőrzése a községi, nagyközségi, városi, valamint a fővárosi kerületi tanács szakigazgatási szerveinek hatáskörébe tartozik. így például az építőipari szakmák ár-ellenőrzésére az építési, a cukrász szakmáéra pedig a kereskedelmi osztály, csoport illetékes. ugyanezen osztályok, csoportok feladata a kisiparosok áraival /díjaival/ kapcsolatos bejelentések kivizsgálása is.

a jövőben nemcsak szigorubb, hanem gyakoribb ellenőrzés várhatóan tovább javítja majd az árakat szabályzó rendeletek „ hatás-fokát, „ a kiosz-ban már felhívták az érdekeltek figyelmét: fordítsanak az eddigieknél is nagyobb gondot e rendeletek betartására; a kisiparosok készítsenek szabadáras termékeikről és a 100 forintos egységárat meghaladó szabadáras ipari szolgáltatásaikról önköltségi vagy végig-vezetett ár-kalkulációt; s árvetéseiket, bizonylataikat öt évig őrizték meg. felhívják a figyelmet arra is, hogy az árakat a termékeken vagy kifüggesztett árjegyzékeken tüntessék fel, s jól látható módon helyezték el az érvényes iránydíj-árjegyzéket is. ezen előírások betartása esetén becsületes kismestereknek a meg-szigorított ár-ellenőrzés sem fog gondot okozni./mti/

..

- 2 -

bb 3. tanácsi vizsgálat a közérdekű bejelentések intézéséről a xvii. kerületben

1 don gg hi bh -cz

1973. január 3.

a tanácstagi választások közeledtével a xvii. kerületben megvizsgálták: a tanácstagok hogyan jártak el a lakosság ügyes-bajos dolgaiban, hogyan képviselték érdekeiket. a végrehajtó bizottság megállapította: a lakóközösségek bizalmát élvező tanács-tagok megbízatásuknak eleget tesznek, a „ helyi parlament, „ tagjai az esetek többségében sikerrel oldják meg feladataikat.

a végrehajtó bizottság ugyanakkor azt is megvizsgálta, hogy a szakigazgatási szervek miként orvosolták a panaszokat. a tanácsi dolgozók a közérdekű bejelentéseket határidőben - 30 nap alatt - intézik el - nyugtázta a végrehajtó bizottság - s egyre kevesebb az olyan válaszlevelek száma, amelyek csupán rendeletekre hivatko-zásokat, paragrafusokat, vagy „ ígéretéseket, „ tartalmaznak.

a közérdekű bejelentések megosztása szerint budapest legnagyobb kiterjedésű városrészében még mindig a kommunális ellátás hiánya okozza a legnagyobb gondot. visszatérő probléma az utak és a járdák rossz állapota. a magasabban fekvő részeken a hiányos vízellátás, továbbá a kerület nem kielégítő köztisztasági helyzete, első-sorban a háziszemet rendszertelen elszállítása. sokan sürgetik a közvilágítás javítását, valamint az egészségügyi ellátás jobbá tételét. másutt a kereskedelmi hálózat bővítését kérték. a házi-asz-szonyok főként az olcsó hentesárakat hiányolták a boltokban.

mint a végrehajtó bizottság megállapította, az osztályok dolgozói jól látják el feladataikat, a hozzájuk fordulókat készségesen, érdeemben felvilágosítják. javítanivaló van viszont a műszaki osztályon, ahol még mindig elmulasztják a döntések, határozatok vég-rehajtásának ellenőrzését.

a közérdekű bejelentések, panaszok intézésének javításáért - a vb most hozott határozata szerint - ki kell dolgozni egy olyan mód-szert amely lehetővé teszi a bejelentések sorsának nyomonkövetését. az osztályvezetők figyelmét felhívták: rendszeresen kísérik figyelem-mel a határidők megtartását, a tanácsi dolgozók pedig legalább negyed-évenként adjanak számot a bejelentések állásáról./mti/

..

- 3 -

bb 4. év elejei gépválaszték az agroker-nél

1 jf gg 1e bh -cz

1973. január 3.

a zárszámadások után januárban és februárban a gép- és alkatrészvásárlás fellendülésére számítanak az agroker vezetői. bőséges a kínálat, a várhatóan megnövekvő éveleji keresletet ki tudják elégíteni. az agroker telepeken egy hónap alatt több mint 800 traktort adtak el. ezzel a tavalyi értékesítés megközelítette a 6200-at. ez azonban több mint kétezerrel kevesebb az elmúlt évinél s most körülbelül ugyanennyi traktor vár eladásra. a legnagyobb a kínálat a zatorból, de az egyre keresettebb román u-651-es traktorból is folyamatosan érkeznek a szállítmányok. láncalpas traktorokból szintén ki tudják elégíteni az igényeket.

1972 - ben 6 700 pótkocsit vásároltak a gazdaságok. a mezőgazdasági nagyüzemek egyre inkább a nagyobb rakodóterű járműveket keresik és a kisebb, két és fél-három tonnás pótkocsik iránt megcsappant az érdeklődés. rakodó és anyagmozgató gépek is várják a vásárlókat a telepeken, ahol mindent egybevetve 1,5 milliárd forint értékű gép közül válogathatják ki a gazdaságok szakemberei a számukra legmegfelelőbbeket./mti/

bb 5. szlovén helytörténeti muzeum apátistvánfalván

vid ká bh -cz

1973. január 3.

a szlovén nemzetiségiek lakta apátistvánfalva és kétvölgy községek népművelői, pedagógusai, lelkes helytörténeti kutatói az évek során értékes gyűjteményt hoztak össze de azt megfelelő épület híján eddig nem tudták elhelyezni. most repnyák istvánné szakonyfalusi lakos apátistvánfalván egy szlovén-tájjellegű házat örökölt, amelyet térítésmentesen a helytörténeti gyűjtemény elhelyezésére a tanácsnak ajándékozott. az épületet nagyrészt társadalmi munkával a tavaszra átalakítják, s létrehozzák benne a szlovén helytörténeti muzeumot./mti/

bb 7. flamingóvirág nyílik szegeden

vid ká bh la

1973. január 3.

a dél-amerikai trópusi erdők jellegzetes és egyben egyik legszebb növénye, a flamingóvirág nyílik az ujszegedi botanikus kertben. az üvegházban kedvező körülményeket, párás klímát teremtettek a hazánkban ritka virágnak, amely a flamingó tollazatára hasonlít. szirombontáskor a virágot övező karcsu levelek zöldről flamingó rózsaszínre változnak. a melegévi növény nemesített hibridjei - az orchideákhoz hasonlóan - egyes kertészetekben is megtalálhatók./mti/

- 4 -

bb 6. / jobb minőségű ... folyt./ bh

az ugynevezett hagyományos szolgáltatási ágazatokban, mint például a férfi- és női fodrászatban, kozmetikában, fényképészetben - egyes még ellátatlan területek kivételével - a lakosság igényeit általában ki tudjuk elégíteni. e szakmákban tehát a kultúraltabb kiszolgáláson, az üzletek megfelelő karbantartásán a főhangsúly. az ország néhány területén a korszerű szolgáltatási ágazatokban még bizonyos kapacitástöbblet is van, s ez lehetőséget nyújt arra, hogy verseny alakulhasson ki - a megrendelőért. többek között ezzel is magyarázható, hogy napjainban az igényekhez egyre jobban alkalmazkodó új szervezeti formák alakulnak ki, mint például az átalánydíjas szolgáltatások. újszerű szolgáltatások vannak elterjedőben; csomagtovábbítás, kisebb szállítási feladatok ellátása vidéken és fővárosban egyaránt. bővül a személyi szolgáltatások köre; egyedi megrendelésre készülnek butorok, háztartási felszerelések, fellendülőben a butortisztítás, javítás. 1973-ban is folytatjuk az elmúlt évek bevált gyakorlatát; növeljük a felvevőhelyek számát, különösen az új lakótelepeken, a peremkerületi és vidéki - még ellátatlan - területeken, hogy mindenütt közelebb kerüljön a szolgáltatás a lakossághoz./mti/

5 / a

bb 6. jobb minőségű termékek, több szolgáltatás a lakosságnak - az okisz elnökének nyilatkozata

1 ol fk 1e bh -cz

1973. január 3.

az ipari szövetkezetek áruellátási és szolgáltatási tevékenységéről nyilatkozott rév Lajos, az okisz elnöke az mti munkatársának.

1972-ben a hazai boltokba került iparcikkek 16 százaléka szövetkezeti üzemekből került ki, a felsőruházati termékekénél 40, a bőrdíszműveknél több mint 60, a butoroknál pedig csaknem 30 százalék volt ez az arány.

- az idei évre számolunk azzal, hogy az ismert bérpolitikai intézkedések nyomán elsősorban az ipari munkásság körében várhatóan növekvő vásárlási kedv nagyobb és választékosabb árualapot igényel. ezért 6-8 százalékkal több árut szállítunk a belkereskedelemnek, mégpedig jobb minőségben, szélesebb választékban. ez azonban nem jelentheti az árak indokolatlan emelését. a könnyűipari minisztérium felmérése szerint a szövetkezeti ipar az elmúlt négy évben a textil- és bőrkonfekcióipari termékek árszínvonalát nem emelte. erre kell törekednünk a jövőben is, sőt; azoknál a cikkekénél, amelyeknek nagyobb sorozatu gyártása már biztosított, elképzelhető bizonyos ármérséklés is.

- számottevően növeli termelését a hazai fogyasztás számára a szövetkezeti fémtömegcikk, építőanyag-, papir- és műanyagipar, továbbá a kézmű- és a háziipar is. különösen fontosnak itéljük az ugynevezett hiánycikkek körének szűkítését. a belkereskedelmi minisztériummal már korábban kialakított jó együttműködésünknek köszönhetően az ipari szövetkezetek rendszeresen értesülnek arról, hogy mely cikkekénél van hiány, s korszerű kis- és középüzemeink - adottságaiknál fogva - képesek arra, hogy ezek többségének gyártását gyorsan bevezessék.

- ipari szövetkezeteink 1973-ban tovább bővítik a lakosságnak nyújtott szolgáltatásokat. ez különösen vonatkozik azokra az ágazatokra, amelyekben még kielégítetlen igények jelentkeznek, illetve ahol az igényeknek további számottevő növekedése várható. már tavaly is a tervezettnél gyorsabban növekedett a gépkocsi-, motorkerékpárkarbantartás és javítás, az elektromos háztartási készülékek és az elektroakusztikai berendezések javítása, továbbá a mosás-vegytisztítás. nem teljesítették azonban az ipari szövetkezetek lakáskarbantartási előirányzataikat, elsősorban budapesten. ez azonban nem a kapacitás-hiányon, hanem a tanácsli szervek mérsékeltebb pénzügyi lehetőségein múlott. egyébként most már évek óta számottevő változás figyelhető meg a lakosság szolgáltatások iránti igényeiben. manapság már egyre kevesebben javíttatnak cipőt, s kevesen alakíttatnak, foltoztatnak ruhaneműt. /folyt. köv./

bb 8. évente 400 irodalmi előadás a budapesti munkásszállásokon

i zsu/fk/ny hi -cz

1973. január 3.

ok a szakszervezetek budapesti tanácsával közösen immár tizenhárom éve rendeznek irodalmi előadásokat a fővárosi művelődési házban, melyeket az itt-tartott bemutató után különböző munkásszállásokra visznek ki. évente több mint 400 előadás ismertet a budapesti munkásszálláson élő 50 ezer fizikai dolgozó az irodalommal, melyet neves budapesti és vidéki művészek közvetítenek számukra. az mti munkatársának emondták, hogy 1959-ben a szálláshelyi körműsorokat szavaló-estekkel kezdték. később egy-egy elbeszélést dramatizáltak, de készítettek vidám műsorokat is zenével, kabaréval. műsoraikat több sorozatban fogják össze, s minden évben bővítik egy-egy új darabbal. „a nagy írók a haladásért”, című klasszikus világirodalmi sorozatban bemutattak már néhány maupassant, o, henry, csehov, capek, romain rolland-darabot, „a magyar századok”, című klasszikus magyar sorozatban egy-egy hazai író ismertettek: például jókait, mikszáthot, mórinczot, petőfit. „az élő lelkiismeret”, című sorozatban marcel rené, anatole france, andrzejewsky haladó szellemű írásaiból készült pódiumjátékok szórakoztatták a munkásokat. „a tükör”, című sorozat a mai magyar irodalom termékeit mutatja be. világnézeti nevelési céllal vitték közönség elé kamondi lászló: szemérmes ateisták című művét. minden évben műsorra tűzik egy-egy opera pódiumváltozatát is, ilyenek voltak donizetti: cseppettyü, szerelmi bájtital, don pasquale című operái. néhány kabaré-műsorral is színesítették a programokat, például a régi pesti kabaré, mai pesti kabaré, görbe tükör régen és ma című előadásokkal.

az 1973-as évben e sorozatok műsorait tovább bővítik majd, például anatole france elbeszélésének „a bűnös”, című pódiumváltozatával, tamási áron műveivel, mozart: don jouan című operájának rövidített változatával. „napnyugati szerelmesek”, címmel újabb o, henry műsört láthatnak az érdeklődők. a romániaián élő magyar író, kovács györgy műveiből is bemutatnak egy összeállítást. ezenkívül természetesen szerepelnek továbbra is az eddig műsorra tűzött darabok. a körműsorokon fellépő előadóművészek „rendhagyó irodalmi óra”, címmel általában vidéki iskolákba is ellátogatnak műsoraikkal, a műsorok utáni vitában megkérdezik véleményüket, észrevételeiket./mti/

-6-

bb 9. pécssett rendezik az ország egyik legnagyobb feudalizmus-kori irattárát

vid/ká/ny -cz

1973. január 2.

a pécsi levéltárban megkezdtek az ország egyik legnagyobb feudalizmus-kori irattárának, a pécsváradi közalapítványi uradalom másfél évszázadot felölelő dokumentációs anyagának rendezését. folyamatosan öt-hat szakember foglalkozik az óriási iratanyaggal, amely háromszáz méter hosszúságban foglalja el a levéltár polcait. az iratok sok viszontagság után kerültek a levéltárba. a II. világháborút követő zürzaváros időkben a környék lakosságának prédája volt a pécsváradi várban lévő „papírbanya”, végül gomposvillával hányták be a tömérdek iratot a vár üres termeibe.

a pécsváradon székelte közalapítványi uradalom valóságos gazdasági nagyhatalom volt a dunántúlon. baranya, somogy, tolna, fejér, veszprém, győr és sopron vármegye egyházi és oktatási intézményei felett gyakorolt kegyuri jogokat, s tömérdek plébániát, templomot, iskolát, kocsmát tartott fenn. kiviláglik az iratokból, hogy a kocsma száma mindenesetre magasán felülmulta az iskolák számát. az uradalmi iratanyag tetemes részét képezik a személyi ügyekkel foglalkozó, valamint a jobbágyokkal, bérlőkkel és intézményekkel folytatott perek iratai, amelyek jó betekintést nyújtanak az akkori közállapotokba. a pécsváradi uradalomé volt az első mecseki szénbánya: a vasasi.

a levéltárosok - előreláthatóan - három év múlva készülnek el teljesen a roppant iratanyag rendezésével, s akkor a kutatók rendelkezésére áll majd a páratlan gazdagságú uradalmi dokumentáció az 1780 és 1945 közötti időszakból. /mti/

bb 10. filmujdonságok az új év moziműsorán

i nn/pá/ny hi -cz

1973. január 2.

számos érdekes ujdonságot ígér az év első hónapjának filmműsora. januárban vetítik először a mozik petőfi sándor születésének 150. évfordulója tiszteletére a petőfi, 73 című színes magyar produkciót, amelyet kardos ferenc rendezett. a történet arról szól, hogyan ünnepli meg az évfordulót egy diákközösség. a szereplők: 600 gimnazista.

/folyt köv/

-7-

bb 10. / filmujdonságok.....qfolyt/ny

ugyancsak magyar alkotás a „ nápolyt látni és .....”, amelyben a főbb szerepekben váradi hédit, halász juditot, bujtor istvánt, páger antalt, valamint az ismert romániai magyar színészt, kovács györgyöt láthatjuk. a színes komédia meséje egy nápolyban töltött éjszaka és egy leendő nápolyi kiküldetés körül bonyolódik. a rendező bácskai lauro istván.

kétrészes színes, szélesvásznú szovjet film az atamán halála, amely az 1919-20-as évekbe kalauzolja a nézőt, s egy nagyon kockázatos, döntő jelentőségű akció történetét mondja el. ugyan csak a szovjet filmstúdiók terméke a mihail bulgakov művei nyomán forgatott menekülés is. alekszandr alov és vlagyimir naumov kétrészes színes, szélesvásznú, szinkronizált alkotásában a fehér gárda széthullását, a fehér emigrációt, emberi sorsok alakulását követi nyomon. ismét a mozik műsorára kerül hosszú évek után a farkasvér című szovjet film is, amely jack london azonos című regénye nyomán készült, s annak idején emlékeztető sikert aratott.

a banja-lukai 1969-es földrengés nehéz óráit idézi fel a félbeszakadt vállalat című jugoszláv film. a nap csak egyszer két fel című lengyel alkotás, 1945-ben, egy kis hegyi faluban játszódik, s arról a konfliktusról vall, amely a kialakuló új rend és az emberek tudatában élő visszahúzó erők között bontakozik ki. a mindennek ellenére című színes, ndk film karl liebknechtől, rosa luxemburgról, az 1918-19-es németországi forradalmi eseményekről, az ellenforradalom dulásáról, a munkásvezérek meggyilkolásáról szól. színes csehszlovák film a kutyák és emberek. a rendező evald schorm. a második világháborúban játszódó izgalmas kalandfilm, „ az 1-es számú ügynök”, amelynek hőse - egy lengyel hírszerző - pótolhatatlan veszteségeket okozott a németeknek.

a következő hetek műsorán szerepel még az egy bolond párizsban című színes francia komédia, amely a magyarul is megjelent regény nyomán készült, s amelyben jean lefebvret, danny carellt, és bernadette lafontot láthatjuk. színes, szinkronizált angol film, a fekete farmer. nagy sikerre számíthat a fővárosi operettszínház műsoráról már ismert amerikai musical, a west side story két részes színes panoráma szélesvásznú változata is, amelyet robert wise és jerome robbins rendezett. leonard bernstein melódiáit olyan kiváló énekes-színészek szólaltatják meg, mint natalie wood, rita moren, richard beymer, russ tamblin és george chakiris.
/folyt köv/

-8-

bb 10. / filmujdonságok.....2.folyt/ny

monica vittti és ugo tognazzi a főszereplői franco giraldi olasz rendező komédiájának, amelynek a címe: nászéjszaka a börtönben. a történet főhőse egy asszony, aki koronatanu egy gyilkossági ügyben, s aki rádöbben arra, hogy talán mégis tévedett, módosítja vallomását, s végül feleségül megy a korábban gyilkossággal gyanúsított férfinhoz. ám kiderül, hogy annak idején mégsem tévedett..../mti/

..-

bb 11. szállitmányból, öltözöböl lopott

i bc pá hi b -cz

1973. január 3.

bajusz istván, 24 éves budapesti lakos a tejipari szállitási szolgáltató és készletező vállalat gépkocsivezetőjeként a józsefvárosi pályaudvarról 200 karton import vajot szállitott a vállalat rottenbiller utcai telephé. szállitás közben 25 kilogramm vajot eltulajdonított és ismerőse lakására szállitott. a tolvajlást azonban leleplezték, s az ellopott árut lefoglalták. bajusz ezenkívül a vállalati öltözöbölben többször kifeszítette a dolgozók szekrényeit, s bakancsot, ruhaneműket, cigarettát és készpént lopott. a bűnös uton szerzett holmi egy részét értékesítette.

a központi kerületi bíróság bajusz istvánt nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte. a bíróság döntését az ügyész tudomásul vette, abban bajusz is megnyugodott, így az ítélet jogerős./mti/

..-

-9-

bb. 12. három külkereskedelmi vállalat a gazdaságosabb exportért
1/hz/pá/rj ie -cz 1973. január 3.

három külkereskedelmi vállalatunk vezérigazgatója nyilatkozott az mti munkatársának: milyen eredményeket ért el vállalatuk 1972-ben az import gazdaságosságának fokozásában, és mit terveznek e téren az idei évre.

nagy sándor, a technimpex vezérigazgatója:

- bár 1972-ben a vállalatunk által forgalmazott termékek majdnem mindegyikét gazdaságosan tudtuk exportálni, állandó feladatunk ezt a lehetőségekhez mérten fokozni. a gazdaságosság javításának egyik legfontosabb eszköze - a hazai ipari háttér adottságainak megfelelően - elsősorban nem a mennyiségi, hanem a minőségi növekedés. az értékesebb, speciális igényeket kielégítő gépek - mint például az ábv vákuum impregnáló eladásának fokozása törekvéseink egyik irányát jelzik. a másik irány komplett könnyűipari üzemek szállítása. a közel-keleten és a tengerentúli országokban értékesített kábel, textil- és cipőgyári berendezések exportgazdaságosságát még fokozta, hogy eladásuk több esetben szellemi exportot is jelentett.

- új lehetőséget nyújtanak a vállalatunk közvetítette együttműködési megállapodások is, amelyek hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a iv. ötéves terv végére kivitelünknek mintegy 30 százaléka már a legkorszerűbb progresszív, - köztük sok numerikus vezérlésű gép legyen. a szerszámgépipari művek esztergomi gyárában nyugatnémet licenc alapján készülnek olyan korszerű szerszámgépek, amelyekből idén legalább ötvenet, 1975-től pedig évente százat vásárol meg a német partner. csepelen is készül majd, ugyancsak nyugatnémet vállalattal kötött megállapodás eredményeként, jármű-, hajó- és gépgyártásban használatos radiálfuró; ezekből a következő öt évre már többszázat lekötött az együttműködő német vállalat. a minőségi fejlesztés mellett az idén tíz-tizenkét százalékkal kívánjuk növelni exportunkat, ezen belül a tervek szerint 15-17 százalékkal több gépet szállítunk a tőkés országokba. elképzeléseink megalapozottságát támasztja alá, hogy már 1972-ben 20 százalékkal több áru idei és későbbi szállítására kötöttünk szerződést, mint 1971-ben.

/folyt.köv./

B. 12 rj

- 10 -

NA 920

bb. 12.6 / három... 1. folyt./rj

farkas mihály, a transelektro vezérigazgatója:

- a transelektro évek óta következetesen igyekszik a rendelkezésére álló eszközökkel befolyásolni a termelővállalatokat, hogy növelhesse a gazdaságosabban exportálható áruk arányát. ennek eredményeként szűnt meg többek között a gazdaságtalanul eladható negesztőgépek kivitele, egy kábelféleségek exportját pedig speciális igényeket kielégítő, bonyolult szerkezetű erőátviteli kábelek eladásával helyettesítettük. a korábban csak gazdaságtalanul értékesíthető kifestővel készült készülékeket, kapcsolókat, reléket ma már jórészt csak automatába és egyéb készülékekbe építve szállítjuk külföldre.

- fejlesztési alapunktól tavaly is többmillió forintot docsátottunk különböző vállalatok rendelkezésére, hogy megkezdhesék vagy fokozhassák egyes korszerű, jól értékesíthető termékek gyártását. ezen túlmenően felkutattuk azokat a licenc-vásárlási lehetőségeket, amelyek segítik a legkorszerűbb berendezések gyártását. ilyen vásárlások eredményeként gyártja a hajdusági iparművek az olasz merloni cég legújabb villanyboylereit, és a jászberényi hűtőgépgyár, a svájci sibir cég licenc alapján készülő, már tavaly is igen keresett abszorpcióos hűtőszekrényeket, valamint a tyler szabadalom alapján készülő áruházi élelmiszerpultokat, melyek első exportszállításait 1972 jelentős eseményének tekintjük. licenc-vásárlásainkat igyekszünk esetleges exportot elősegítő kooperációvá fejleszteni. 1972-ben tőkés exportunknak már 35 százalékát ilyen megállapodások alapján bonyolítottuk le. a gazdaságosság javítását segítik az olyan kereskedelmi szerződések is, mint amelyet a fiat grand motorral kötöttünk erőművek közös szállítására és amelyenket a lengyel elektrimmel és az nszkbeli kraftwerkuniónnal készítünk elő.

obláth györgy, a hungarotex vezérigazgatója:

- a hungarotex tavalyi exportjában ugrásszerűen, mintegy 20 százalékkal növekedett a gazdaságosabban értékesíthető készáruk aránya. a kedvező változástrészen annak köszönhető, hogy a textilipari rekonstrukció nyomán sok vállalat gyökeresen megváltoztatta termékstruktúráját, egyes textilipari ágazatokban pedig ma már döntő a műszálas vagy műszállal kevert anyagok aránya.

/folyt.köv./

B. 18 rj

- 11 -

NA 925

bb. 12. / három... 2. folyt./rj

igy a külkereskedelem számos valóban korszerű cikkel helyettesít-
hette a régi, kevésbé gazdaságosan értékesíthető árukat. gyapju-
méteráru kivitelünkben például a gazdaságtalanul értékesíthető taká-
rókat és viszkóz-szöveteket jóval kifizetődőbb exportálható áruk-
kal helyettesítettük, sőt tavalyi kivitelünket az új cikkekből
még 30 százalékkal fokozni is tudtuk. a pamutnyomóipari vállalat
ugy növelte a keresett filmnyomott méteráru termelését, hogy
1972-ben a tavalyelőtti mennyiség háromszorosát adtuk el, idén
pedig hasonló növekedést várunk. a kedvező változásokat szeret-
nénk fokozni a már eddig is bevált bér munka megállapodásokkal és
az ezekből továbbfejleszhető előnyös gyártási és kereskedelmi
együttműködések további bővítésével. jó példa erre a férfi fehérnemű-
gyár és egy nyugatnémet cég együttműködése, melynek eredménye nem-
csak évi 600 ezerrel több munkaköpeny, hanem az új technológia be-
vezetésével mintegy 20 százalékos termelékenységnövekedés is. to-
vábbra is az ipar segítségére leszünk új típusú együttműködési szer-
ződések megkötésével, valamint deviza-hitel megállapodásokkal,
melyeknek értéke a iv. ötéves terv eddig eltelt időszakában öt-
millió dollár volt, és továbbra is a vállalatok rendelkezésére bo-
csátjuk fejlesztési alapunk jelentős hányadát, melynek összege csak
az 1972-es esztendőben elérte a 10 millió forintot. /mti/

..-

bb. 13. 99.99 százalékos tiszta alumínium- minden eddiginél több
refinált fém nyertek a tatabányai alumíniumkohóban

vid/ká/rj -cz

1973. január 3.

a tatabányai alumíniumkohóban gyártják az ország alumíniumkohói
közül egyedül a rendkívül értékes refinált, másnéven négykilences
fém. ezt, a világpiacra is rendkívül keresett, alapanyagot,
amelynek ára kétszerese a normál alumínium-nak, a nagy alumínium-
iparral rendelkező országok közül is csak Franciaországban, az NDK-
ban, az NSZK-ban és a Szovjetunióban készítik. a kémiaiilag rendkívül
ellenálló fém főként a rádió- és a híradástechnikai ipar, de
számos más iparág is hasznosítja. ebből készül például konzervipar-
ban és a háztartásokban egyre kedveltebb alufólia is.

/folyt.köv./

8.25 rj

- 12 -

NA 930

bb. 13. / 99.99 százalékos... 1. folyt./rj

a kohóból kicsapolt fémét még egyszer elektrolizálják, és
igy az átlagos öt százalékos szennyezettségét 0,01 százalékra csök-
kentik, vagyis 99,99 százalékban tiszta alumíniumot nyernek. a
refinált kohászati fejlettségi színvonalára általában a négy-
kilences aránya a jellemző. éppen ezért figyelemre méltó az a
világviszonylatban is kimagasló eredmény, amit a tatabányaiak most
elértek. míg 1968-ban 75 százalékos arányban nyertek a kemencék-
ből refinált fém. az 1972-es esztendőt 88 százalékos ered-
ménnyel zárták, tavaly több mint 1000 tonna négykilenceset gyár-
tottak. /mti/

..-

bb. 14. készülnek a termelőszövetkezetek zárszámadásai

1/jf/pá/rj ie -cz

1973. január 3.

az elmúlt év eredményeit mintegy 2300 közös gazdaságban
veszik számba ezekben a napokban. annyi máris bizonyos, hogy
a tsz-ek az 1972-es esztendőt jó eredménnyel zárták, 1971-hez
képest 7,3 százalékkal nőtt bruttó termelésük, bruttó jövedel-
mük pedig 7,8 százalékkal lett nagyobb, és több mint az eddi-
gi legsikeresebb esztendőben, 1969-ben volt. a gazdaságok jöve-
delme lehetővé teszi a különféle alapok képzését; az üzemek 4,3
százalékkal növelik a részesedést, 16,3 százalékkal a fejleszté-
si alapokat, s így a jövedelemfelhasználás arányai kedvezően ala-
kulnak. a jó eredmények nyomán az egy foglalkoztatottra jutó jövedel-
6-7 százalékkal lesz nagyobb az előző évinél, ezen a téren azon-
ban eléggé nagyok a különbségek a gazdaságok között. az előze-
tes számítások szerint a gazdaságok 10 százalékánál összesen csak
nem egymilliárd forintos pénzügyi hiány várható, amelyet szaná-
lási eljárással rendeznek majd.

a zárszámadás jóváhagyása négy év óta a közgyűlés kizárólagos
joga. semmilyen szerv nem jogosult és nem köteles a közgyűlés
előtt felülvizsgálni a szövetkezet zárszámadását. a mém illeté-
kesei azonban azt ajánlják, hogy az összeállított zárszámadást jó-
váhagyás előtt a tsz-ek vezetői ismertessék a bankok munkatársai-
val és a termelőszövetkezetek területi szövetségeinek szakemberei-
vel. ezeken a konzultációkon meggyőződhetnek arról, hogy a zárszámadá-
s tartalmilag és formailag megfelel-e a követelményeknek.

/folyt.köv./

8.30 rj

- 13 -

NA 930

bb. 14. készülnek... 1. folyt./rj

a zárszámadások során a gazdaságokban kimutatást készítenek a közös vagyonról, kiszámítják a gazdálkodás eredményeit és átfogóan értékelik, elemzik az egész évi tevékenységet, a zárszámadással kapcsolatos számszaki munka könnyítésére több mint háromezer tszfőkönyvelő és számviteli dolgozó számára az országban több helyen tanfolyamokat szerveztek.

a zárszámadást tárgyaló közgyűlés időpontját a gazdaságok önállóan határozzák meg; az első közgyűlésekre már az év első napjaiban sor kerül, és február végéig várhatóan mindentől megtartják a közgyűlést. /mti/

bb. 15. az ország első vízminőségvédelmi szakköre a szentesi gimnáziumban

vid/ká/rj la

1973. január 3.

a környezetszennyezés elleni küzdelem világszerte napjaink egyre gyakrabban napirenden szereplő problémája. sok nyugati országban egyes folyók annyira szennyezettek, hogy partjaik üdülésre, vizük fürdésre vagy öntözésre egyáltalán nem alkalmas. ezek a folyók tulajdonképpen már csak a szennyvízesatorna szerepét töltik be.

elővizeink tisztaságának megőrzése csak akkor járhat eredménytel, ha ifjúságunk idejében megismerkedik a természetes környezet védelmének fontosságával, ezen a téren az első lépést a szentesi horváth minály gimnázium tette meg vízminőségvédelmi szakkör megalakításával. a fiatal szakkör foglalkozásait, az alapvető kémiai, biológiai vizsgálatokat az iskola jól felszerelt laboratóriumában tartja. munkáját segíti az alsófiszavidéki vízügyi igazgatóság. az igazgatóság vízminőségi felügyeletének szakemberei tartanak előadásokat a diákoknak és programot dolgoztak ki az 1973-as esztendőre. gyakorló vízkivételi helyet jelölnek ki rézsűkre és segítenek majd a diákoknak a gyűjtött adatok értékelésében. megismertetnek velük néhány új szennyvíztisztító telepet és a legszorgalmasabb szakköri tagokat a nyári szünetben magukkal viszik a tiszta vízének minőségét vizsgáló expedíciós utjukra. /mti/

B.38 rj

- 14 -

KA' 940

bb. 16. tudományos központ veszprémben a növényvédőszerk hatásának vizsgálatára

vid/ká/rj -cz

1973. január 3.

veszprémben, a nehézvegyipari kutató intézetben növényvédőszer hatást vizsgáló központot hoznak létre. hazánkban a műtrágyák, a növényvédőszerk egyre nagyobb szerepet kapnak a mezőgazdasági termelésben. növényvédőszerből például 1970-ben 1.7 milliárd forint értékűt használtak fel és várhatóan 1975-ben már 5 milliárd forint értékű lesz a mezőgazdaság igénye. mivel a növényvédőszerk mérgek, nemcsak a növényi kártevőkre, de az emberre is veszélyesek, ezért egyre nagyobb szerephez jut a hazai növényvédőszer kutatás és gyártás mellett, hatásuk vizsgálata is. a növényvédőszerk gyártásának megkezdése előtt meg kell állapítani azok biológiai hatását, ezután a toxikológiai vizsgálatok egész sora szükséges. ezeknek az alapvető biológiai és toxikológiai vizsgálatoknak az elvégzésére a veszprémi nehézvegyipari kutató intézetben rendezkednek be. valamennyi hazai kutató és gyártó vállalat által javasolt növényvédőszerk e kutató intézetnek adnak át vizsgálatra, s csak megnyugtató vizsgálatok után indulhat meg ipari előállításuk.

a nehézipari minisztérium és az országos műszaki fejlesztési bizottság 70 millió forintot biztosít az új vizsgáló bázis kiépítésére. az összeget műszerek vásárlására, biológiai és toxikológiai laboratóriumok felszerelésére fordítják. a kísérletekhez üvegházakat, s a jónak ígérkező szerk gyártásához kísérleti üzemek építenek. /mti/

kbb. 17. erőfeszítések a főváros zavartalan vízellátására

i/kf/tr/rj hgy

1973. január 3.

a zajló duna vízállása budapestnél szerdán 95 centiméter, a víz hőmérséklete 0 fok. mindez - annak ellenére, hogy a kutak, a bevezetések maximális kapacitással dolgoznak - nagyon megnehezíti a vízművek munkáját. az ünnepek után az üzemek, vállalatok is egyre több vizet használnak; a főváros napi igénye jelenleg 720-730 ezer köbméter és ezt eddig zavartalanul ki tudták elégíteni.

a rendkívül alacsony vízállás nyomán a vízművek minden intézkedést megtett azért, hogy a főváros vízellátását biztosítsa. bár a vízügyi előrejelzések nem biztatnak a helyzet javulásával, egyelőre korlátozásra nem kerül sor. célszerű viszont ha valamennyi üzem és a lakosság is takarékoskodik a nagy erőfeszítésekkel nyert vízzel. /mti/

9.20 rj

- 15 -

KA' 940

bb. 18. száz garzon lakásos épülettömb debrecenben

vid/ká/rj hgy

1973. január 3.

az új esztendő első napjaiban beköltöztek a lakók debrecen 100 garzon lakásos épülettömbjébe. a dobozi lakó telepen készítették el a városi tanács a száz lakásos épületet. a lakók többsége fiatal házas, illetve egyedülálló. /mti/

--

bb. 19. fizikai dolgozók gyermekeinek egyetemi előkészítő tanfolyama debrecenben

vid/ká/rj hgy

1973. január 3.

szerdán reggel debrecenben 240 munkás-paraszt szülő tehetséges gyermeke részére egyetemi előkészítő tanfolyam kezdődött. a bentlakásos tanulást ez évben új rendszerben bonyolítják le. mind a három debreceni egyetem: az agrár, a kossuth és az orvostudományi egyetem külön fogadta a diákokat. mindegyik egyetemen a speciális szakmákkal kapcsolatosan gyarapítják ismereteiket a tanulók. /mti/

--

bb. 20. kigyulladt egy mozdony a nyílt pályán - négy órán át szünetelt a vasúti forgalom szentlőrinc-bükkösd között

vid/ká/rj hgy

1973. január 3.

forgalmi zavart okozott szerdán hajnalban egy pécsbányáról indított tehervonat a budapest-pécs vasútvonal szentlőrinc-bükkösd közötti szakaszán. a szerelvény utolsó kocsija elé soroltak egy javítás céljából dombovárra irányított m 31-es dieselmotort, amely eddig ki nem derített okok miatt a nyílt pályán kigyulladt. a vonatot leállították, a pécsi tűzoltók egy órai munkával eloltották a tüzet. a bajt okozó mozdonyt ezután még három órán át nem mozdították meg, mert a gázolaj tartályban levő üzemanyag annyira felmelegedett, hogy robbanástól kellett tartani. csak a veszély elmúltával 6 óra 58 perckor szabadították fel a vasutasok a pályát, a sérült mozdonyt pedig szentlőrincre vontatták. személyi sérülés szerencsére nem történt. öt személyvonat azonban 20-156 perces késéssel érkezett célba, köztük a mecsek expres is.

az üzemzavar körülményeit vizsgálják. /mti/

--

11.35 rj

- 16 -

NA 1145

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 12. számú hírünk /három külkereskedelmi./ 2. bek. 1. sorában a név helyesen:

nagy i s t v á n a technoimpex vezérigazgatója....

/mti/

--

bb. 21. közlekedési balesetek

1/kf/rj hgy

1973. január 3.

prim gusztáv 62 éves budapesti nyugdíjas budafokon nem adott elsőbbséget és segédmotorkegypárjával összeütközött egy tehergépkocsival. prim gusztávot súlyos sérüléssel szállították kórházba.

szinte pontosan ugyanez ismétlődött meg a xvii. kerületi baross utcában, ahol policsányi józsef 62 éves budapesti fűtő nem adta meg az elsőbbséget és segédmotorkegypárjával nekiütközött egy teherautónak. a motorost súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a xi. kerületi serleg utcában csörgics gyula 32 éves budapesti gépkocsivezető szabálytalanul tolatott egy teherautóval, felhajtott a járdára, közben a kocsi felborult. a baleset következtében a gépkocsi vezetője súlyosan, míg utasa, kovács jános 18 éves rakodó könnyebben megsérült. /mti/

--

bb. 22. napos csibék légkondicionált kocsiban

vid kz/11 hgy

1973. január 3.

az idei első - huszezer darabos - napos csibe szállítmányt speciális légkondicionált kocsiban továbbította szerdán a nyíregyházi baromfikeltető és értékesítő vállalat a szatmári falvakba. a csibék előzetes megrendelésre a háztáji gazdaságokba kerültek. a következőkben már hetenként folyamatosan indítanak hasonló szállítmányokat. az idén mintegy 10 millió házi szárnyast keltetnek és értékesítenek 60 százalékos arányban a háztáji gazdaságoknak. a többit a nagyüzemek kapják. /mti/

--

14 1320

- 17 -

bb. 23. jégfigyelő szolgálat a dél-alföldi folyókon

vid kz/il ngy

1973. január 3.

az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság körzetéhez a tiszta és a maros együttesen 143 kilométer hosszúságú szakasza tartozik. a jégjelentő szolgálatba beosztott gátor minden nap bejárja a maga 5,5 kilométeres területét. tapasztalataikról - a zajlásról, a jég táblák levonulásáról, az esetleges torlodásokról - ugynevezeti jégkulcs-betűkből és számokból álló táblázat alapján adnak jelentést. az említett dél-alföldi folyószakaszokat a szaporodo jégtáblák mindinkább fehérbe öltöztetik. a szerdán a maroson 60 százalékos a tiszán pedig 40 százalékos a jégborítás. a jól kiépített figyelőhálózat a tervszerű megelőzést szolgálja, állandó készenléteket jelent az esetleges beavatkozásra, a jégtorlodással együtt járó veszély elhárítására.

a folyók vizállásának a jégvonulásnak alakulásáról az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság a vizgazdálkodási tudományos kutató intézeten kívül jelentést ad még a jugoszláv társszerveknek, amelyekkel eredményes együttműködés alakult ki, az utóbbi években.
/mti/

--

bb. 24. vizkorlátozás miskolcon

vid kz/il cz

rendkívüli helyzetet teremtett miskolcon az a körülmény, hogy a csapadékszegény őszi időjárás miatt a szinava forrásvíz hőmérséklete a felére csökkent. a vízhiányt azzal sem tudták megszüntetni, hogy a miskolc-tapolcai forrásokon kívül bekapcsolták a szolgáltatásba az augusztus 20 strandfürdő forrását, sőt a borsodi regionális vízműtől is naponta tízezer köbméter vizet importálnak. egyes negyedik emeleteinek felsőbb emeletein csak éjszaka tudnak a lakók vízhez jutni. a decemberben szokatlan hiány miatt szerdától vizkorlátozást léptettek életbe a városban.

egyes üzemek fogyasztását tíz husz százalékkal csökkentették. időszakosan miskolc-tapolcai termálfürdőt is bezárják, hogy forrásainak a vizet felhasználhassák. /mti/

--

- 18 -

NA 13²⁵

bb. 25. időjárásjelentés

rj -cz

1973. január 3.

a meteorológiai intézet jelenti január 3-án szerdán 13 órakor

az évszakhoz képest enyhe idő

a kárpát-medence és az alpok vidékén, a balkán félszigeten, valamint olaszországban folytatódik a tulnyomóan felhős, szórványosan csapadékos idő. európa északi felén a nyugati, északnyugati széllel érkező enyhébb és hideg óceáni levegő egymást követő hullámai változó, sokfelé szeles, csapadékos időjárást okoznak. európa középső részén a lassu leszálló légmozgások hatására csendes, változóan felhős, párás, helyenként ködös az idő.

hazánkban kedden csak az északkeleti megyékben volt néhány óras napsütés. az ország többi részén erősen felhős, vagy borult maradt az ég, csupán mohácson észleltek jelentéktelen mennyiségű csapadékot. a hőmérséklet napközben általában 0- plusz 7 fokig emelkedett, szerda hajnalra az ország nagy részén plusz 2- mínusz 5, az északi hegyvidéken mínusz 6- mínusz 7 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt erősen felhős, párás idő volt, néhány helyről kisebb esőt jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén plusz 3- mínusz 2 fok között váltakozott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 1,2 fok volt, a százéves átlagnál 2,4 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok a tengerszintre átszámított légnyomás 772 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás csütörtök estig:

időnként kissé felszakadozó felhőzet, elszórta esővel, egy-két helyen havas esővel.

/folyt.köv./

12.55 rj

- 19 -

NA 13²⁰

bb. 25. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

gyenge, napközben kissé élénkebb délkeleti, déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0- mínusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 2- plusz 7 fok között.

a duna vízállása budapestnél 102. cm.

/mti/

--

bb. 26. patyolat-tervek 1973-ra

t/pr/tr/rj ni -cz

1973. január 3.

1972-ben négyezer mázsával többet mosott és 125.000 tétellel többet tisztított a patyolat, mint az azt megelőző esztendőben - tájékoztatta az újságírókat szerdán dr. László György, a vállalat igazgatója.

elmondotta egyebek között, hogy 1972-től sikeres esztendőként tartják számon, mert nagymértékben csökkent a reklamációk száma, jóllehet termelékenységük csaknem 9 százalékkal emelkedett. a szolgáltatásokról szóló kormányhatározat különböző preferenciái lehetővé tették, hogy befejezzék egyik nagy mosodájuk rekonstrukcióját, s azt hogy teljes kapacitással dolgozzon a kelenföldi mosoda. esztendők óta először fordult elő 1972-ben, hogy egyetlen szolgáltatásukat sem kellett hosszabb vagy rövidebb időre szüneteltetni. árak nem emelkedtek, növekvő költségeiket a jövőben sem kívánják a megrendelőre, a lakosságra áthárítani. az elmúlt év krónikájához tartozik, hogy sikeresen vizsgázott új szolgáltatásuk, az ágyneműkötésönzés, új átvívőhelyeket létesítettek az új lakótelepeken, s megkezdték a Liszt Ferenc téri szalonban a valódi szőrmék tisztítását. 1972-ben hat új fióküzetet nyitottak, bár a hálózat bővítése igen korlátozott.

a fővárosi patyolat vállalat az idén ünnepli megalakulásának negyedszázados évfordulóját, s úgy tervezik, hogy a jubileumi esztendőben számos új szolgáltatást vezetnek be. január 1-től például garanciát vállalnak az ugynevezett normál határidős vegytisztításra: amennyiben a vállalt időre nem készülnek el a tisztítással, a megrendelőnek egy fillért sem kell a munkáért fizetni. /a vállalási határidő jelenleg 6 nap/. azt is elhatározták, hogy csúcs-szezonban este 8-ig hosszabbítják meg gyors tisztító szalonjaik nyitvatartási idejét, kiterjesztik a háztól-házig szolgáltatást, s újabb tíz fióküzetet nyitnak.

/folyt.köv./

13.03 rj

- 20 -

NA 1305

bb. 26. / patyolat... 1. folyt./rj

dr. László György a gondokról sem hallgatott: elmondotta, hogy ma még sajnos nincs kapcsolatuk a textilgyárakkal, a konfekcióiparral, a külkereskedelemmel. így fordulhatnak elő azok a bosszantó esetek, hogy különböző- egyáltalán nem olcsó - konfekcióholmikat a vásárló nem tud kitisztíttatni. nem tisztítható például az ugynevezett „mongol lamb”, szürkeszínű, igen divatos műszörkabtát, a művelurral díszített gyapjuszövetű kabát, vagy a férfi tájfun télikabát. a kétféle anyag kétféle tisztítási eljárást igényelne, ez azonban károsodás nélkül megoldhatatlan. a patyolat ezért azt tervezi, hogy - amennyiben a mtesz-en keresztül kontaktust tud teremteni a gyártókkal - próbatisztítást végez a forgalomba hozandó új termékekkel, s kidolgozza azok tisztítási technológiáját. /mti/

--

bb. 27. 215 ezer televízió, 203 ezer videoton rádió 1973-ban

vid/kz/rj -cz

1973. január 3.

v a székesfehérvári videoton gyár 1973-ban az előző évihez képest mintegy hét százalékkal növeli h iradástechnikai gyártmányainak mennyiségét. az új évben összesen 215 ezer televízió, 203 ezer rádió és 134 ezer hangdoboz készül székesfehérváron. a televíziók közül elsősorban a nagy sikert aratott electron család tagjait és a minivizort, a rádiók közül a siriust, a zsiguli kooperáció keretében készülő autórádiót és a kapos sztereo készülékeket gyártják.

1973-ban tovább fokozódik a videoton h iradástechnikai exportja. a tervezett 1.6 milliárd forint értékű termelés nagy része külföldön talál gazdára. 1973-ban a szocialista országokon kívül europa csaknem valamennyi államába és észak-amerikába is szállít televíziókat, rádiókat és hangdobozokat a videoton gyár. /mti/

--

13.05 rj

- 21 -

NA 1340

ubb. 28. a belföldi hírek jegyzéke január 3-án, 13.00 óráig:

rj -cz

1973. január 3.

1. az öü. felvilágosítási központ programja
  2. árelenőrzés a kisiparban
  3. közérdekű bejelentések a xvii. kerületben
  4. gépvászték az agrokernél
  5. szlovén muzeum apátistvánfalván
  6. az ökis elnökének nyilatkozata
  7. nyílik a flamingovirág
  8. előadás a budapesti munkásszállásokon
  9. feudalizmuskori irattár pecsett
  10. új filmek
  11. öltözékből lopott
  12. külkereskedelmi vállalatok a gazdaságosabb exportért
  13. alumíniumgyártás
  14. tsz-zárszámadások
  15. vízminőségi szakkör
  16. növényvédőszer vizsgálat a veszprémben
  17. a főváros vízellátásáért
  18. garzonlakásépítés debrecenben
  19. egyetemi előkészítő tanfolyamok debrecenben
  20. kigyulladt egy mozdony
  21. balesetek
  22. naposcsibék
  23. jégfigyelő szolgálat
  24. vízkorlátozás borsodban
  25. időjárás
  26. patyolat tervek
  27. videoton tervek
  28. hírjegyzék
- /mti/

bb. 30. hogyan javíthatják meg gazdálkodásukat a gyenge termelőszövetkezetek? - neb -vizsgálat baranyában

vid/rj -cz

1973. január 3.

Mi az oka egyes termelőszövetkezetek gyenge gazdálkodásának, s milyen módon lehet megszüntetni ezeket az okokat, hogy az általános fejlődéssel együtt megjavuljanak e közös gazdaságok dolgozóinak foglalkoztatási és megélhetési viszonyai? Ezeket a kérdéseket vizsgálta a baranyai népi ellenőrzési bizottság - negyvenöt szakember bevonásával - a mecseki és a zselici hegyvidéken, valamint a drávai árterületen, ahol a gyengén gazdálkodó termelőszövetkezetek zöme fekszik.

/folyt.köv./

13.15 rj

- 22 -

KA-13 V

bb. 30. /hogyan javíthatják... 1. folyt./rj

A neb megállapította, hogy az 1968 óta érvényben levő megkülönböztetett állami támogatás hatására növelték ártermelősüket a gyenge szövetkezeti gazdaságok. hátrányos helyzetüket azonban nem tudták sem megszüntetni, sem lényegesen csökkenteni, mivel e hátrányok nem közgazdasági, hanem természeti jellegűek: sovány föld, erős erodáltság és így tovább. ezekben a körzetekben rohamosan csökken a népesség és nem véletlen, hogy a teljesen kihalt gyűrűfű is az egyik gyengén gazdálkodó zselici termelőszövetkezethez tartozott.

A vizsgálat arra a következtetésre jutott, hogy az állami támogatás jelenlegi - ártámogatásos-rendszere elvileg megfelelő, de néhány módosításra szorul. felül kell vizsgálni mindenekelőtt a támogatás alapjául szolgáló aranykorona-rendszert, mivel nem tükrözi reálisan az egyes termelőszövetkezetek adottságait, cél-szerűnek látszik az állami támogatás kiterjesztése a háttáji állattartás fejlesztésére, valamint a mellék- és kiegészítő üzemágak létesítésére is.

A népi ellenőrök külön-külön megvizsgálták mind a harminckét gyenge baranyai termelőszövetkezet helyzetét. közülük öt jó úton halad a teljes megszilárdulás és önállóság felé. további tizenkilencnél - a vezetés szakmai színvonalának emelése és a termelés strukturájának megváltoztatása útján - határozott fejlődést lehet elérni. öt kisméretű gazdaság számára fuziót javasolnak a szomszédos termelőszövetkezettel, mivel méretük már gátolja a megerősödésüket.

Három nem fejleszthető hegyvidéki termelőszövetkezet esetében csak a teljes felszámolás hozhat megoldást, oly módon, hogy földjeiket a környező mező- és erdőgazdasági üzemekhez csatolják, s ezek foglalkoztatják majd a megmaradó kis létszámú munkaerőt. a pécshoz és komlóhoz közel fekvő, valamint a mecseki üdülőterületen levő területeket - a neb javaslata szerint - telekalkáló keletében kell értékesíteni kiskertek céljára, ami által érvényesülhet a legcélszerűbb hasznosítás elve. /mti/

-.-

13.17 rj

- 23 -

KA-13 V

bb 29. vaskutyáka balatonon

vid/kz-ju -cz

1973. január 3.

a szerdára virradó éjjel a balaton teljes területén összefüggő, erős jégpáncél alakult ki. az üdülotelepek védett öbleiben azonban már napok óta élvezik a téli balaton örömeit az üdülők, a gyógyházak beutaltjai, a helyi lakosok és a kirándulók, a jégvitorlázók, amelyek szerdán már átó közepéig is elsiklottak. balatonfüreden, ahol legelevenebb a téli sportélet, megnyílt a fakutyakölcsönző. ott bocsáttották először jégre vaskutyákat, a fakutyához hasonló, jégen sikló alkalmaságokat. újdonság idén a két személyes fa- és vaskutya is. az idegenforgalmi hivatal szánkó kölcsönzésről is gondoskodott. később ha vastagabb hóréteg lesz a bakonyban, a zirc mellett épült sí- és ródlipályára is szerveznek társasutazást a balaton téli beutaltjainak.

balatonfüred természetes téli sportpályáján vasárnaptól kezdve zenével is fokozzák a jó hangulatot. /mti/

bb 31. újabb élelmiszeripari üzemek épülnek zalaegerszegen

vid/-ju -cz

1973. január 3.

zala megye élelmiszeripara 1972-ben egy új kenyérgyárral és egy korszerű, évi 400.000 sertés vágására és feldolgozására alkalmas sertésvágóval és húszüzemmel gyarapodott. 1973-ban folytatódna a zala megyei élelmiszeripari beruházások, amelyek színhelye zalaegerszeg lesz. megkezdődik egy 500 vagon teljesítőképességű baromfifeldolgozó építése. az üzemet a megye termelőszövetkezetei és a baromfiipar társulásával, közös anyagi erőből hozzák létre. a zalaegerszegi baromfifeldolgozó még a negyedik ötéves terv időszakában termelni kezd. az üzemet az ugynevezett nagytestű baromfi, a liba és pulyka feldolgozására rendezik be. a feldolgozásra kerülő baromfit a megye termelőszövetkezetei állítják elő. az alap, 2 számottevő libatorzstonyészt máris kialakult.

/ folyt. köv. /

13.12/ju

- 24 -

NA 130

bb 31. / újabb élelmiszeripari üzemek ... 1. folyt./-ju

zalaegerszeg másik jelentős élelmiszeripari üzeme egy 1.000 vagonos hűtőház lesz, amelynek az előkészítő munkáit végzik el ebben az évben. ez a hűtőház a megyében termő bogyós gyümölcsök és egyes zöldségfélék feldolgozására, tartósítására, tárolására épül meg a tervidőszak végére. harmadik, ugyancsak fontos élelmiszeripari üzem, amelyet szintén zalaegerszegre telepítenek: a megyei gabonaipar központi gabonasilója. ennek az építése is folyamatban van, az új gabonaipari telep a jelenlegi ötéves terv végére készül el. /mti/

---

bb 32. ágoston györgy,

gg-ju 1e -cz

1973. január 3.

a közlekedés- és postaügyi minisztérium pártbizottságának tagja, a minisztérium személyzeti osztályának vezetője, több kitüntetés tulajdonosa, december 30-án hosszú betegség után elhunyt. temetése január 8-án 14 órakor a farkasréti temetőben lesz.

közlekedés- és postaügyi
minisztérium. /mti/

---

bb 34. kapitális vadkan

vid/kz-ju -cz

1973. január 3.

újabb értékes trófeával gazdagított zámbo ferenc cellőmölki lakos, a széchenyi zsigmond vadásztársaság tagjának gyűjteménye. a szerencsés vadász egy 170 kilós vaddisznót lőtt. 18 centiméteres agyarái voltak. zámbo ferencnek ez volt a hetvenkilencedik elejtett vadkanja. /mti/

14.02/ju

- 25 -

NA 1415

bb 33. az idén elkészül dunaujvárosban az ország első folyamatos acél-öntőműve - bővítik az ikarust

vid/kz-ju -cz

1973. január 3.

az eredményes 1972-es év után jól startolt fejer megye két legnagyobb építőipari vállalata. a fejer megyei állami építőipari vállalat 1973-ban 780 millió forint értékű munkát végez, s ennek a 60 százaléka lakásépítés lesz. összesen 1214 nagypanelos lakást szerelnek össze az idén, ebből 1119-et székesfehérváron. a 26. állami építőipari vállalat dunaujvárosban több mint 700 lakást emel. mindkét városban teljesített munkahelyen dolgoznak a lakásépítők, székesfehérváron például az 1. negyedévben 300 új lakást adnak át.

az ipari beruházások közül kiemelkedik négy nagyarányú gyár bővítés. székesfehérváron az ikarus gyáregysége újabb tízezer négyzetméter alapterületű gyártócsarnokkal és szociális létesítménnyel gyarapodik, a könnyűfémekben pedig megkezdődik a hengermű több évig tartó bővítése. a több mint egymillió forint értékű beruházás során új vágó- és darabolósort, csőgyártó és lakkozó berendezést szerelnek fel, növelik a présmű kapacitását. dunaujvárosban megkezdődik a papíripari vállalat hullámpapírt- és csomagolóanyag gyárának építése. a több mint négy milliárd forint értékű létesítmény 1976-ban kezdi meg a próbaüzemelését és 1977-től évi százezer tonna hullámpapírt állít elő. 1973-ban befejeződik a dunai vasmű folyamatos öntőművének építése. az ország első folyamatos acélöntődéje négy év alatt 1.1 milliárd forint beruházással épül fel és évi százezer tonna hullámpapírt állít elő, 1973-ban befejeződik a dunai vasmű folyamatos öntőművének építése. az ország első folyamatos acélöntődéje négy év alatt 1.1 milliárd forint acélbuga öntésére képes. a szovjet tervek alapján készült, szovjet berendezésekkel felszerelt új üzem jelentősen javítja majd az acélgyártás és a lemezhangerezés gazdaságosságát.

1973-ban több kulturális beruházás is kezdődik fejer megyében. legnagyobb közülük a székesfehérváron 1975-re elkészülő 107 egészségügyi és belkereskedelmi szakközépiskola és kollégium, az 1974-re felépülő székesfehérvári ifjúság háza, a dunaujvárosi munkás művelődés i otthon és agárdon a velencei intézőbizottság vízisport létesítménye. /mti/

14.17/ju

- 26 -

NA 1400

bb 36. ítélet garázdaságért

vid/fm-ju -cz

1973. január 3.

jarabik józsef, gál istván, bakos lászló és váradi béla kazincbarcikai lakos a múlt évben egy alkalommal a kazincbarcikai halászcsergőben erősen leittasodva bántalmazták a vendégeket. más alkalommal ugyancsak kazincbarcikán, a béke étteremben ismeretlen emberekbe kötöttek bele. az étterem előtt ütlegettek az ott tartózkodókat és hangosan orditoztak. a tömegverekedést a közelben lakó gál istván helyszínre siető szülei szakitották félbe azzal, hogy a verekedésben résztvevő fiukat hazavitték a lakásukra, a többiek pedig eltűntek a helyszínről.

a miskolci járásbírósg jarabik józsefet és bakos lászlót egy-egy évi, gál istvánt egy évi és hét hónapi, míg váradi bélát egy évi és két hónapi szabadságvesztésre ítélte.

az ítéletbakos lászló esetében jogerős, a többi elítélt enyhítésért fellebbezett. /mti/

..

bb. 35. dr. horgos gyula tájékoztatója a kohó- és gépipar terveiről

t/sl/pá/rj 1e -cz

1973. január 3.

dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter szerdán a magyar sajtó házában tájékoztatta az újságírókat a tárcát érintő kérdésekről, a kohászat és a gépipar munkájáról, terveiről.

elmondotta, hogy a tárcához tartozó vállalatok 1972. évi eredményei általában jók, sőt több területen kimagasló sikereket értek el. a magyar vagon- és gépgyár és az ikarus igen jelentősen előrenaladt a közúti járműprogram végrehajtásában. sikeres évet zárt az egyesült izzó, s igen eredményesen dolgoztak a számítástechnikai termékekkel foglalkozó vállalatok. a kohászat tavaly több mint 3.2 millió tonna acélt gyártott, különösen az ózdi és a dunaujvárosi martinászokat illeti elismerés, mivel tavaly már mindkét helyen elérték az egymillió tonnás acéltermelést. vas- és acélöntvényből 10 ezer tonnával készült több, mint 1971-ben, így javult a feldolgozóipar anyagellátása, s e tendencia várhatóan 1973-ban is folytatódik.

/folyt.köv./

14.15 rj

- 27 -

NA 1400

bb. 35. / dr. horgos gyula... 1. folyt./rj

a kohászat/termelése 1973-ban négy-öt, a gépiparé nyolc-kilenc százalékkal növekszik. a termelés növelésénél is fontosabb azonban a gazdaságosság javítása. széleskörű elemzések alapján a minisztérium hat kohászati és 14 gépipari vállalat gazdaságosságát nem találta elfogadhatónak, ezeken a helyeken a helyzet megváltoztatására tervek készülnek, amelyeket a felügyelő bizottságok bíráltnak el, s miniszteri értekezleten is megvizsgálják az intézkedések hatékonyságát.

a gazdaságosságot termékcsoportonként is elemezték, a termékeket jövedelmezőség szerint osztályokba sorolták. a kohászati vállalatoknál mintegy 300, a gépiparban csaknem 1200 termékcsopontra terjesztették ki e rangsorolást, s megfelelő képet alkottak e cikkek jövedelmezőségéről. a vállalatoknál bizottságok at hoznak létre, amelyek a gazdaságtalan cikkek arányának csökkentésére dolgoznak ki javaslatokat. e bizottságokba a felhasználókat, illetve az értékesítő vállalatok képviselőit is bevonják, hogy egy-egy termékcsoport gyártásának esetleges megszüntetése ne érje váratlanul a kereskedelmet, időben gondoskodhassanak annak pótlásáról. az említett intézkedések várhatóan már a iv. ötéves tervidőszakban éreztetik hatásukat, s a további teendőket beépítik majd a vállalatok v. ötéves tervébe és az ágazati tervkonceptiókba.

arról is szólt a miniszter, hogy a számítástechnikai program végrehajtása - kisebb műszaki fejlesztési elmaradások ellenére - kielégítően halad. a programban érdekelt hat vállalat 1971 és 1972. évi értékesítési tervét egyaránt teljesítette. itthon és külföldön megkezdték a magyar gyártmányú számítógépek alkalmazását. a szovjetunióban főként vegyipari és energetikai folyamatok irányítására, ezen kívül az oktatásban, a tudományos-műszaki kutatásokban, az orvos-egészségügyi diagnosztikában használják eredményesen berendezéseinket. hazai üzemek és kutatóintézetek is elismeréssel nyilatkoztak a magyar számítógépekről. általában elmondható, hogy a számítástechnikai eljárások rendkívül gyorsan terjednek a szocialista országokban, így hazánkban is. bizonyos területeken azonban még meglehetősen korlátozott a piac felvevőképessége, távadatfeldolgozó és vizuális megjelenítő eszközök. értékesítését csak fokozatosan tudjuk növelni, a nagyobb igények csak egy-két év múlva jelentkeznek. ezért a számítástechnikával foglalkozó néhány vállalatunk fejlesztési programját részben módosítani kellett.

/folyt.köv./

14.25 rj

-28 -

NA 14E

bb. 35. / dr. horgos gyula... 2. folyt./rj

a gépipar strukturális átalakulásáról szólva a miniszter elmondta, hogy a piaci viszonyoknak megfelelően csökken a vasuti járműgyártás, a hajógyártás, a közuti járműiparon belül pedig a traktor- a dömper- és a tehergépkocsi-gyártás aránya. autóbuszból, hiras-technikai cikkekől és egyéb kelendő termékekből az átlagosnál gyorsabban növelik a termelést, ily módon az exportot is jelentősen fokozhatják. a kgm vállalatok az idén a szocialista országok számára körülbelül tíz, a dollárelszámolású államok számára pedig 12-13 százalékkal több árut gyártanak mint 1972-ben. a gazdaságosság javulását jelzi, hogy azonos értékű exporthoz kevesebb állami visszatérítést vesznek igénybe. mint az elmúlt évben. az export fokozásához a kooperációs és szakosítási megállapodások is segítik megteremteni a szilárd alapot. különösen a szerszámgépek, mezőgazdasági és élelmiszeripari gépek, gumi- és műanyagipari berendezések, építőipari gépek, elektromos műszerek és orvosi készülékek gyártására jöttek létre a szocialista országokkal hasznos termelési kooperációk nyugati cégekkel főként mezőgazdasági gépek, közuti járművek, automatizálási elemek és tartós fogyasztási cikkek gyártására alakult ki együttműködés.

a miniszter azzal a kérdéssel is foglalkozott, hogy a fejlődés szempontjából jelentős nagyüzemek számára hogyan kívánják biztosítani a kohó- és gépiparban a szükséges munkaerőt. mint monddta, a munkaerő átcsoportosításáról elsősorban nem adminisztratív eszközökkel, hanem megfelelő ösztönzéssel gondoskodnak. a leghatékonyabb intézkedésnek a gazdaságos termékstruktúra kialakítása, a kapacitások jobb kinasználása, a magasabb szintű szervezethez igérkezik. ily módon lehet csak felszabadítani, átcsoportosítani munkaerőket. a helyesebb létszámgazdálkodásra ösztönöz a bértömeggazdálkodás is, amelyet kísérletképpen a kgm három igen jelentős vállalatánál: a csepel művekben, az egyesült izzóban és az ikarus gyárban vezettek be. /mti/

--

14.30 rj

- 29 -

NA 14E

bb 37. átadták a forgalomnak budapest rákos-nagykátá közötti villamosított vasutvonalat

t kg gg ie b -cz

1973. január 3.

Budapest rákos és nagykátá állomások között elkészült az ország új villamosított vonalszakasza, amelyet Tóth János, a Máv budapesti igazgatóságának vezetője ünnepélyes keretek között adott át szerdán a forgalomnak. A 46 kilométeres úton elsőként különvonat haladt át, a közlekedés és postaügyi minisztérium, a Máv és a sajtó képviselőivel, hogy megtekinthessék a budapest-lökösháza között a negyedik ötéves terv végéig felépülő villamosított vasutvonal most elkészült első szakaszát.

Az új villamosított vonalszakaszon nő a vonatok sebessége, a közbeeső állomások napi 70 000 utasa az eddiginél átlagosan 15 perccel korábban érkezik haza vagy budapestre. A villamosított szakasz teljes kiépülte után a tervek szerint befejeződik a Máv programja, amely szerint a fővárosból kiinduló 11 vasutvonal közül ötön korszerű, áram hajtotta mozdonyok futhatnak, s így az országot behálózó 8 000 kilométer vasuti pályából 1100 kilométer lesz a villamosított.

Ezzel párhuzamosan korszerűsítik az „elaggott”, gépparkot is: 1974 végére előreláthatóan budapestről eltűnnek a gőzmozdonyok, helyet adva a diesel- és villanymozdonyoknak. A korszerűsödő vonatközlekedés elősegíti a gazdasági integráció következtében a KGST országok között tovább bővülő áruforgalom lebonyolítását is.

A nagykátai villamosított vonalszakasz átadása alkalmával Tóth János jutalmakat adott át a munkában jeleskedő dolgozóknak.
/mti/

--

bb 38. elhunyt Fazekas Anna író

tr bh hi -cz

1973. január 3.

A Móra Könyvkiadó pártszervezete és dolgozói mély fájdalommal tudatják, hogy a vállalat hosszú éveken át volt igazgatója, az ismert ifjúsági író és műfordító, Fazekas Anna, türelemmel viselt sok szenvedés után életének 68. évében január 2-án elhunyt. Hamvasztás előtti búcsúztatásának időpontját később közlik.
/mti/

--

15.15 bh

- 30 -

bb 39. országjáró diákok találkozója Sopronban

vid fm bh ócz

1973. január 3.

A Kisz központi bizottsága, valamint a Kisz Győr-Sopron megyei és Soproni városi bizottsága rendezésében az idén negyedik alkalommal kerül sor Sopronban az országjáró diákok országos találkozására. Győr-Sopron, Vas, Zala és Komárom megye középiskoláinak és szakmunkásképző intézeteinek száz küldötte kedden érkezett a városba, ahol elsőként Petőfi Sándor emléktábláját koszorúzták meg.

Szerdán a lövérekbe kirándultak a fiatalok, majd a Soproni Ifjúsági házban és a város sportlétesítményeiben vetélkedőkön vettek részt.

Csütörtökön üzemeket, ifjúsági klubokat keresnek fel a négy megye küldöttel, majd a találkozó együttes ülésével zárul.
/mti/

--

bb 40. az MSZMP központi bizottsága

gg hi bh -cz

1973. január 3.

Táviratban üdvözölte Luis Carlos Prestes-t, a brazil kommunista párt főtitkárát, 75. születésnapja alkalmából.
/mti/

--

bb 41. országos Petőfi-diáknapi kiskőrösön

vid fm bh -cz

1973. január 3.

Petőfi Sándor születésének 150. évfordulója alkalmából szerdán országos Petőfi-diáknapi kezdődtek Kiskőrösön, a költő szülővárosában, a Művelődésügyi minisztérium, a Kisz központi bizottsága, Bács-Kiskun megyei és Kiskőrösi járási bizottsága, valamint a Kiskőrösi Petőfi Sándor Gimnázium és Szakközépiskola rendezésében.
/folyt. köv./

- 31 -

15.40 bh

Tel 16¹⁵

bb 41. országos petőfi .... folyt./ bh

a háromnapos diáktalálkozón a költő nevét viselő tizenhárom gimnázium, szakközépiskola és kollégium száz küldötte vesz részt. a kiskőrösi városi művelődési központban dr. benczédi józsef, az országos petőfi emlékbizottság titkára nyitotta meg a találkozót, majd szücs istvánné, a kisközponti bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet. ezután szigetvári gábor, a „kritika” című folyóirat szerkesztője, petőfi forradalmisága - napjaink forradalmisága, címmel tartott vitaindító előadást. megkezdődött a diákok petőfi-szavatóversenye, este pedig az egyetemi színpad petőfi-emlékműsort mutatott be.

az ország minden részéből kiskőrösre érkezett diákok csütörtökön megkoszorúzzák petőfi szobrát, majd részt vesznek a „korunk forradalmisága” című plakát- és rajzkiállítás megnyitóján. a kiállítási pályázaton első díjat nyert tápai nóra, a budapesti képző- és iparművészeti gimnázium tanulója, valamint felsmann tamás, a budapesti józsef attila gimnázium diákja. a kiskőrösi petőfi-diáknapiak pénteken petőfi-emlékturával zárulnak: a fiatalok sorra járják a kiskunsági petőfi-emlékhelyeket, kiskőrösről duna-vecsére, szalkszentmártonba, szabadszállásra, kecskémétre, majd kiskunfélegyházára utaznak./mti/

bb 44. megkezdődött a magyar-vietnami együttműködési bizottság ülészsaka

t sl gg ie bh -cz

1973. január 3.

szerda délután a parlament delegációs termében megkezdődött a magyar-vietnami gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság 11. ülészsaka. a tanácskozáson a két delegációt fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, illetve le thanh nghi a vdk minisztertanácsának elnökhelyettese vezeti.

áttekintik a 11. ülészsak óta végzett munka eredményeit és megvitatják a további együttműködés módjait.

x x x

az együttműködési bizottság ülészsaka alkalmából hazánkban tartózkodó vietnami gazdasági küldöttség tagjai szerda délelőtt megtekintették a metrót. a delegációt a két végállomás közötti utazásra elkísérte szépvolgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke és roska istván külügyminiszterhelyettes ./mti/

15.50 bh

- 32 -

bb 43. az elnöki tanács elnöke fogadta a diplomáciai képviselők vezetőit

pá hi bh -cz

1973. január 3.

a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők vezetői szerdán az új év alkalmából jókívánságaikat fejezték ki losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének.

az elnöki tanács fogadásán részt vettek gáspár sándor és kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnökei, csaterki lajos, az elnöki tanács titkára, valamint kepes iréné, a külügyminisztérium protokoll osztályának megbízott vezetője. a fogadás szívélyes légkörben zajlott le./mti/

..-

bb 45. diplomáciai hírek

pá hi bh -cz

1973. január 3.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke és fock jeno, a minisztertanács elnöke a burmai unió nemzeti ünnepe alkalmából táviratban fejezték ki jókívánságaikat u ne winnek, a forradalmi tanács elnökének és miniszterelnöknek. péter jános u kyaw see külügyminiszternek küldött üdvözlő táviratot.

x x x

dr. urho kaleva kekkonen, a finn köztársaság elnöke táviratban köszönte meg losonczi pálnak, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének a finn nemzeti ünnep alkalmából hozzá intézett jókívánságokat. hasonlóképpen táviratban mondott köszönetet kalevi sorsa miniszterelnök fock jeno, a minisztertanács elnökének és vieno sukselainen, a parlament elnöke apró antalnak, az országgyűlés elnökének a nemzeti ünnepi jókívánságokért.

x x x

sz.luvszan, a mongol népköztársaság nagy népi hurálja elnök-ségének ügyvezető elnöke táviratban fejezte ki köszönetét losonczi pálnak, a 60. születésnapja alkalmából küldött jókívánságokért./mti/

..-

15.55 bh

- 33 -

bb 42. január 8-án lezárják az alagutat, február 15-én pedig a lánchidat - a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése

t pr fk hi bh -cz

1973. január 3.

szerdán ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. egy sor fontos téma között megvitatták az v. kerületi vendéglátóipari vállalat munkájáról szóló jelentést. a belvárosi vendéglátás gazdái jól átgondolt, reális üzlethálózat-fejlesztési tervet dolgoztak ki; a végrehajtó bizottság külön elismeréssel adózott a kulturálatlan italboltok felszámolásában, illetve korszerű önkiszolgáló éttermek létesítésében kifejtett tevékenységükért. elképzeléseik szerint még az idén diétás önkiszolgáló éttermet nyitnak a luxor eszpresszó helyén, s 1975-ig - jelenlegi alapterületének megháromszorozásával - önkiszolgáló étteremmé alakítják át az rinyi utcai bisztrót, s új önkiszolgáló éttermet adnak át a tolbuhin köruton, a kálvin téri áruhazzal szemben. a fővárosi tanács kereskedelmi főosztálya a vállalat beszámolóját kiegészítő jelentésében megállapította: árpolitikájuk megfelel mind a központi irányelveknek, mind vállalati adottságaiknak. keresniük kell azonban megoldást arra, hogy a jelenleginél olcsóbb áron hozhassák forgalomba a különböző üdítő italokat.

a végrehajtó bizottság az v. kerületi vendéglátóipari vállalat beszámolóját elfogadta, s ezt követően úgy döntött, hogy a centenáriumi évforduló méltó megünneplésének érdekében kifejtett tevékenység társadalmi, erkölcsi elismerésére centenáriumi emlékérmét és emléklakettet alapít. a kitüntetések a tervek szerint 1973 novemberében adják át a fővárosért kiemelkedő munkát végző lakosoknak, kisebb és nagyobb kolektíváknak, vállalatoknak, üzemeknek, intézményeknek. a végrehajtó bizottság azt is elhatározta, hogy az 1973-ban átadott jelentősebb budapesti létesítményeket a centenáriumra utaló táblával jelölik meg.

a végrehajtó bizottsági ülést követő sajtótájékoztatón a fővárosi tanács közmű- és mélyépítési, illetve közlekedési főigazgatóságának vezetői beszámoltak a lánchid és az alagút felújítási terveiről.

a két fontos közlekedési objektum műszaki állapota a forgalom biztonsága érdekében megköveteli a teljes rekonstrukciót, a metró második szakaszának üzembehelyezése előtt azonban erre gondolni sem lehetett. a sűrű munkákat csak az alagút és a lánchid lezárása mellett lehet gyorsan és gazdaságosan elvégezni, ezért az alagutat január 8-án, a lánchidat pedig február 15-én kapcsolják ki a forgalomból. a munkák befejezési határideje: 1973. július 15.

/folyt. köv./

16.10 bh

- 34 -

bb 42./január 8-án ... folyt./ bh

a lánchid felújítása során megvizsgálják az acélszerkezeti részeket, a hegesztési varratokat, s kicserélnek körülbelül 10 ezer szegecsset. kijavítják a kőkapuzat sérüléseit, új kocsipálya- és járdaburkolatot készítenek, majd a hidat sötét grafitiszürkére festik. az alagutnál a legfontosabb teendő - a szigetelés, ezt követi a szellőzőberendezések cseréje, illetve a mosható, világos üvegmozaik burkolat felrakása.

a munkák jelentős forgalomelterelést tesznek szükségessé. az alagút lezárásának időszakában, tehát január 8-tól február 15-ig a közúti forgalom a várhegy déli megkerülésével bonyolódik majd le. az alagút és a lánchid együttes lezárása után a tömegközlekedés rendje az alábbiak szerint alakul:

a 4-es autóbusz utvonala két részre tagolódik. a 4/a jelzésű autóbuszok utvonala: krisztina körút-szarvas tér- erzsébet hid-váci utca-irányi utca-károlyi Mihály utca- petőfi sándor utca-roosevelt tér. visszafelé: roosevelt tér-deák ferenc utca- apácza csere jános utca- március 15. tér-piarista közváci utca-erzsébet hid-szarvas tér- krisztina körút, továbbá a jelenlegi utvonala. a 4/b jelzésű autóbuszok a gyöngyösi ut felől a roosevelt térig közlekednek, jelenlegi utvonala. mindkét járat végállomása a roosevelt téren lesz. a 104-es jelzésű -75autóbuszok csak érintik a roosevelt teret, bejárják a teljes terelőutat, utasaik tehát átszállás nélkül juthatnak át budáról pestre, illetve pestről budára.

a 2-es autóbuszok végállomása az erzsébet-hid pesti hídfőjében lesz, utvonala buda felől: krisztina körút-szarvas tér-erzsébet hid, váci utca-, visszafelé: március 15. tér-piarista köz-váci utca-erzsébet hid-szarvastér-krisztina körút, továbbá az eredeti utvonala.

a 16-os jelzésű autóbuszok utvonala pest irányában a dózsa györgy térig változatlan, majd krisztina körút-szarvas tér - erzsébet hid-duna utca-március 15. tér-apácza csere jános utca - roosevelt tér- józsef attila utca - engels tér. buda irányában: engels tér-józsef attila utca-roosevelt ér-dorottya utca-deák ferenc utca- apácza csere jános utca- március 15. tér-piarista köz-váci utca-erzsébet hid-szarvas tér - lánchid utca- Blark ádám tér-hunyadi jános utca, illetve tovább jelenlegi utvonala.

a közúti közlekedés módosításairól a gépjárművezetőket szembeöltő táblákkal informálják./mti/

--

- 35 -

16.25 bh

101650

bb 46. felhasználható 19.00 órakor

ahonnan utolsó útjára indult petőfi-émlékünnepség mezőberényben

vid/fm/ny -cz

1973. január 3.

petőfi-émlékünnepséget rendeztek szerdán mezőberényben, a községi tanács dísztermében. -a díszelnökségben helyet foglalt enyedi g. sándor, az mkszmp békés megyei bizottságának titkára, dr. kertész márton, a megyei tanács vb titkára, továbbá a bazafias népfront, a kisz és más társadalmi szervek több képviselője. siklósi ferenc községi tanácselnök üdvözlő szavai után petőfi életéről és munkásságáról miklós róbert, a petőfi irodalmi múzeum tudományos főmunkatársa tartott előadást, dr. irányi istván petőfi-kutató pedig a költő mezőberényi kapcsolatait ismertette.

mezőberény ugyanis a jubileumi petőfi-év kiemelt emlékhelye. petőfi gyakran tartózkodott e csendes, békés megyei faluban rokona és jóbarátja, orlai petrich soma családjánál. a petőfi-kutatások hitelesen igazolják: mezőberényből indult a költő utolsó útjára, a végzetes segesvári csatába. a körös parton ma is emléktábla őrzi az átkelőhelyet, ahol petőfi búcsút vett szeretteitől.

a petőfi-émlékünnepség irodalmi esttel zárult./mti/

..-

bb 47. eltemették domján editet

t nn/pá/ny hi la

1973. január 3.

szerdán nagy részvétellel kísérték utolsó útjára a farkasréti temetőben domján editet, a madách színház tagikusan elhunyt jászai-díjas színművészt. a végtisztességen megjelentek a hozzátartozók, a kollegák, barátok, budapest színházi életének kiválóságai, valamint a színházművészet kedvelőinek ezrei.

elsőnek a művelődésügyi minisztérium, budapest főváros tanácsa és a színházak közönsége nevében kurcz györgy, a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának helyettes vezetője emlékezett domján edit művészi pályafutására. felidézte sokoldalú karrierjének fontosabb epizódjait, szegedi, budapesti sikereit. „a madách színház most elhunyt művésznője azok közé a kevesek közé tartozott, akik nap mint nap hitelesen, művészi igénnyel tudták ábrázolni az emberi magatartás konfliktusait, -mondotta.

-36-

16.30/ny

161750

bb 47. / eltemették....folyt/ny

kerényi imre rendező, a madách színház társulata, technikai személyzete nevében vett búcsút az elhunytól, a színésztől. olyasmit képviselt domján edit a magyar színháztársulásban, amire csak kevesen tudnak vállalkozni; a teljes önátadás és a teljes zárkózottság harmóniáját mutatta fel valamennyi szerepében -mondotta.

domján edit emberi alakját, - aki madách színházbeli tagságának nyolc éve alatt mintegy 25 darab főszerepét játszotta el - mándy iván idézte fel a ravatálnál.

a sírnál a színházművészeti szövetség elnöksége és tagsága nevében léner péter búcsuzott domján edittől. a sirt elborították a kegyelet és a gyász virágai./mti/

..-

bb 48. belföldi híreink jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

ny la

1973. január 3.

29. vaskutyák a balatonon
30. néb vizsgálat baranyában
31. újabb élelmiszeripari üzemek
32. elhunyt ágoston györgy
33. bővítik az ikarust
34. kapitális vadkan
35. dr. horgos gyula tájékoztatója
36. ítélet garázdaságért
37. villamosított vasútvonal
38. elhunyt fazekas anna író
39. országjáró diákok
40. a kb üdvözölte prestes-t
41. országos petőfi diáknapi kiskörösön
42. a fővárosi tanács vb ülése
43. losonczi pál fogadta a diplomatákat
44. magyar-vietnami együttműködési bizottság ülészsaka
45. diplomáciai hírek
46. petőfi emlékünnepség mezőberényben
47. eltemették domján editet
48. hírjegyzék./mti/

18.02/ny

..-

-37-

121805

bb 49. időjárásjelentés

mm bh la

1973. január 4.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este 19 órakor:

szórványos eső, havaseső

időnként kissé felszakadozó felhőzet, szórványosan eső, havaseső. gyenge, napközben megélnkülő délkeleti, déli szél. a legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 2 plusz 6 fok között. /mti/

bb 50. üzemi baleset

i ms gg bh la

1973. január 4.

Jászberényben a szolnok megyei terményforgalmi és malomipari vállalat malmában a szíjtárcsa munka közben súlyosan megsebesítette szabó János 24 éves molnárt, Jászalsószentgyörgyi lakost, aki kórházba szállítás közben meghalt. a felelőség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával vizsgálatot indított. /mti/

bb 51. halálra sebezte a markológép

mm/ny la

1973. január 3.

Salgótarjánban az évm Nógrád megyei állami építőipari vállalat Arany János utcai lakásépítkezésén Kucsik István 34 éves nagylóci lakos, a vállalat kubikusa egy, az építkezésen működő markológép elé került, s a lendületben lévő gép markolókosarának acéltüskéi az oldalába vágódtak. a szerencsétlenül járt embert a mentők a Salgótarjáni Madzsar József kórházba szállították, de az azonnali beavatkozás sem tudott segíteni, Kucsik István sérülésébe belehalt. a Nógrád megyei rfk a baleset ügyében vizsgálatot indított. /mti/

19.58/ny

-38-

bb 52. vigyázat, sikosság!

i ms/mm/ny la

1973. január 3.

Szerdán délután az ónos eső sikossá tette a főváros utjait. a köztisztasági hivatal csoportjai nyomban munkához láttak: 33 automata gépkocsival szórták a legfontosabb utvonalakat, budán az összes buszvonalakat és főutvonalakat, a pesti oldalon a felüljárókat és a duna-hidakat.

a közlekedési vállalat járművei, a villamosok és autóbuszok menetrendszerűen, komolyabb baleset nélkül közlekedtek. az egyéb járművek azonban elég sok gondot adtak a fővárosi mentőknek annak ellenére, hogy súlyosabb balesetről az esti órákig nem számoltak be. a járművek csuszkalása különösen délután 5 és 6 között volt nagymérvű, ez alatt az egy óra alatt 12 közúti összeütközéshez, koccanáshoz kellett a mentőknek kivonulniuk, szerencsére komolyabb sérülés sehol sem történt.

bár a köztisztasági hivatal dolgozói a szükségesnek megfelelően éjjel is szórják az utakat, a gépjárművezetőknek és a gyalogosoknak egyaránt óvatosan kell közlekedniük, nemcsak a fővárosban, hanem mindenütt, ahol hasonló időjárási viszonyok uralkodnak. /mti/

bb 53. a belpolitikai hírek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

49. időjárásjelentés
50. üzemi baleset
51. halálra sebezte...
52. sikosság
53. hírjegyzék. /mti/

-39-

20.40/ny

v e g e